

Ett förstärkt jobbskatteavdrag

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens lagförslag (prop. 2007/08:22) om ett förstärkt jobbskatteavdrag och om vissa justeringar i arbetsinkomstbegreppet fr.o.m. den 1 januari 2008. Utskottet avstyrker de motioner som har väckts med anledning av propositionen.

Tre reservationer (s, v, mp) har lämnats till betänkandet.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Bakgrund	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden	6
Ett förstärkt jobbskatteavdrag	6
Reservationer	11
1. Ett förstärkt jobbskatteavdrag (s)	11
2. Ett förstärkt jobbskatteavdrag (v)	12
3. Ett förstärkt jobbskatteavdrag (mp)	13
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	15
Propositionen	15
Följdmotionerna	15
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	16

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Ett förstärkt jobbskatteavdrag

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) med den ändringen att ordet ”skall” i 65 kap. 9 a § ska bytas ut mot ordet ”ska”. Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2007/08:22 och avslår motionerna 2007/08:Sk18 yrkandena 1 och 2, 2007/08:Sk19 yrkandena 1 och 2, 2007/08:Sk20 yrkandena 1 och 2 samt 2007/08:Sk21 yrkandena 1–3.

Reservation 1 (s)

Reservation 2 (v)

Reservation 3 (mp)

Stockholm den 27 november 2007

På skatteutskottets vägnar

Lennart Hedquist

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lennart Hedquist (m), Lars Johansson (s), Annicka Engblom (m), Laila Bjurling (s), Ulf Berg (m), Jörgen Johansson (c), Raimo Pärssinen (s), Gunnar Andrén (fp), Christin Hagberg (s), Lena Asplund (m), Fredrik Olovsson (s), Lennart Sacrédeus (kd), Fredrik Schulte (m), Marie Engström (v), Britta Rådström (s), Åke Sandström (c) och Helena Leander (mp).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I proposition 2007/08:22 föreslår regeringen de lagändringar som behövs för att genomföra det i budgetpropositionen för 2008 aviserade förslaget om ett förstärkt jobbskatteavdrag. Fyra motioner har väckts med anledning av propositionen. Regeringens och motionärernas förslag till riksdagsbeslut redovisas i bilaga 1. Regeringens förslag till lagtexter återges i bilaga 2.

Bakgrund

Den 1 januari 2007 infördes en skattelättnad för fysiska personer som har inkomster av anställning och aktiv näringsverksamhet (arbetsinkomster) i form av en skattereduktion – det s.k. jobbskatteavdraget. Regeringen har tidigare (prop. 2006/07:1 volym 1 avsnitt 5.2.1 s. 137–138 och prop. 2006/07:100 avsnitt 1.8.1 s. 42) aviserat sin avsikt att återkomma med förslag om ett utbyggt jobbskatteavdrag under förutsättning att de offentliga finanserna fortsätter att utvecklas gynnsamt och att finansieringen kan säkras. Även avgränsningen kring vad som ska räknas som arbetsinkomst skulle övervägas ytterligare.

Under våren 2007 utmynnade den fortsatta beredningen i att en promemoria med lagförslag upprättades inom Finansdepartementet. Promemorian, som behandlade även avgränsningen av arbetsinkomstbegreppet, remissbehandlades under sommaren.

Den i budgetpropositionen för 2008 gjorda inkomstberäkningen för budgetåret utgår från att jobbskatteavdraget kommer att minska statens skatteinkomster med 10,72 miljarder kronor (prop. 2007/08:1 volym 1 avsnitt 5.2.1). Riksdagen fastställde genom ett beslut den 21 november 2007 den i budgetpropositionen föreslagna inkomstberäkningen (bet. 2007/08:FiU1, rskr. 2007/08:30).

Lagförslaget i propositionen har granskats av Lagrådet.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Som ett led i ansträngningarna att ytterligare stimulera arbetsutbudet och därmed öka sysselsättningen föreslås i propositionen att skattereduktionen för arbetsinkomster (jobbskatteavdraget) förstärks i ett andra steg med 10,72 miljarder kronor. För att få största möjliga effekt på arbetsutbud och sysselsättning inriktas det andra steget, i likhet med det första steget, mot att göra det mer lönsamt att gå från fulltidsfrånvaro till hel- eller deltidsarbete. Det förstärkta jobbskatteavdraget föreslås således utformas så att större delen av det tillfaller låg- och medelinkomsttagare.

Förstärkningen innebär att nuvarande nivåer i jobbskatteavdraget höjs och att ytterligare en nivå införs. Höjningen motsvarar en skattelättnad med upp till 3 000 kr per år för dem som har genomsnittlig skattesats för kommunal inkomstskatt (31,55 % för 2007) och som vid beskattningsårets ingång inte har fyllt 65 år. För dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år och som har genomsnittlig skattesats för kommunal inkomstskatt motsvarar höjningen en skattelättnad med upp till 3 900 kr per år. I genomsnitt minskas skatten med ca 2 400 kr per år för dem som omfattas av jobbskatteavdraget. Ökningen av nettoinkomsten för låg- och medelinkomsttagare till följd av det totala jobbskatteavdraget kommer att uppgå till minst 6 %.

En sjöman som har rätt till fullt sjöinkomstavdrag får i dag normalt inte något jobbskatteavdrag. Det beror på att sjöinkomstavdraget påverkar jobbskatteavdragets storlek. Inom ramen för jobbskatteavdragets andra steg föreslås i propositionen att även sjömän ska få lägre skatt genom jobbskatteavdraget.

Slutligen föreslås i propositionen att tillfällig förvärvsinkomst av självständigt bedriven verksamhet (t.ex. överskott av hobbyverksamhet), dagpenning till totalförsvarspliktiga som tjänstgör enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt och inkomst från självständig näringsverksamhet som bedrivs utomlands i vilken den skattskyldige har arbetat i inte oväsentlig omfattning ska utgöra sådana inkomster som omfattas av jobbskatteavdraget.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2008.

Den utbyggda nivån för jobbskatteavdraget beräknas minska statens skatteinkomster med ca 10,72 miljarder kronor. De övriga förslagen bedöms ha endast försumbara budgeteffekter för staten och inga effekter för kommuner och landsting. Eventuella ekonomiska konsekvenser för Skatteverket ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar. Förslagen bedöms inte påverka den administrativa bördan för små företag.

Jobbskatteavdraget kan komma att få större relativ betydelse för kvinnor än för män och bidra till ekonomiska drivkrafter för kvinnor att gå från deltids- till heltidsarbete. Till följd av att förvärvsfrekvensen för kvinnor är lägre än för män gick 45 % till kvinnor och 55 % till män i jobbskatteavdragets första steg. Förslaget innebär att ett av de jämställdhetspolitiska målen påverkas, nämligen det mål som handlar om ekonomisk jämställdhet. Övriga förslag bedöms inte få några konsekvenser för jämställdheten.

Utskottets överväganden

Ett förstärkt jobbskatteavdrag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag om ett förstärkt jobbskatteavdrag och justeringar i arbetsinkomstbegreppet samt avstyrker motionerna.

Jämför reservationerna 1 (s), 2 (v) och 3 (mp).

Gällande rätt

Det jobbskatteavdrag som infördes den 1 januari 2007 är en skattereduktion vars storlek upp till en viss inkomstnivå bestäms av hur stora arbetsinkomster en person har. Med arbetsinkomster avses lön eller annan ersättning i pengar eller annan skattepliktig förmån som en skattskyldig har fått som arbetstagare i allmän eller enskild tjänst. Därutöver omfattas bl.a. ersättning i pengar eller annan skattepliktig förmån för arbete, dock inte pension, samt tillfällig förvärvsinkomst av verksamhet som inte bedrivits självständigt även om mottagaren inte varit anställd hos utbetalaren. Inkomst av annat förvärvsarbete utgör bl.a. inkomst av aktiv näringsverksamhet. Reglerna om jobbskatteavdraget finns i 65 kap. 9 a–9 c §§ inkomstskattelagen (1999:1229, IL).

Vid beräkningen av underlaget för skattereduktionen ska arbetsinkomsterna minskas med kostnader som dragits av i inkomstlaget tjänst, sjukpenning hänförlig till inkomst av annat förvärvsarbete och allmänna avdrag enligt 62 kap. IL.

På arbetsinkomster upp till 0,79 prisbasbelopp (ca 31 800 kr för inkomståret 2007) är skattereduktionen för dem som vid beskattningsårets ingång inte fyllt 65 år skillnaden mellan arbetsinkomsterna och summan av grundavdraget och sjöinkomstavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt. Detta innebär att inkomstskatten helt bortfaller på arbetsinkomster upp till denna nivå.

För arbetsinkomster som överstiger 0,79 men inte 2,72 prisbasbelopp (ca 109 600 kr för inkomståret 2007) är underlaget för skattereduktionen 0,79 prisbasbelopp, med tillägg för 20 % av den del av arbetsinkomsten som överstiger detta belopp, minskat med summan av grundavdraget och sjöinkomstavdraget. Detta underlag multiplicerat med skattesatsen för kommunal inkomstskatt ger skattereduktionen för arbetsinkomsten.

För arbetsinkomster som överstiger 2,72 prisbasbelopp är skattereduktionen skillnaden mellan 1,176 prisbasbelopp (ca 47 400 kr för inkomståret 2007) och summan av grundavdraget och sjöinkomstavdraget, multiplice-

rad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt. Det innebär en skattereduktion upp till ca 12 000 kr per år beroende på grundavdragets och sjöinkomstavdragets storlek samt skattesatsen för kommunal inkomstskatt.

För dem som vid beskattningsårets ingång fyllt 65 år är skattereduktionen högre och kan som mest uppgå till ca 21 000 kr per år beroende på grundavdragets och sjöinkomstavdragets storlek samt skattesatsen för kommunal inkomstskatt. Bakgrunden till att jobbskatteavdraget är högre för personer som fyllt 65 år är att avdraget ska ge ett incitament för äldre att stanna kvar på arbetsmarknaden. Vi lever allt längre samtidigt som den faktiska pensionsåldern inte har ökat. Det innebär att försörjningsbördan kommer att öka i betydande omfattning om antalet arbetade timmar är oförändrat.

Propositionen

I propositionen föreslår regeringen den lagändring som behövs för att genomföra ett andra steg i jobbskatteavdraget i enlighet med vad regeringen aviserat i budgetpropositionen för 2008 och lagt till grund för den inkomstberäkning som presenteras i budgetpropositionen. Det förstärkta jobbskatteavdraget ska tillämpas fr.o.m. den 1 januari 2008 (2009 års taxering). Förutom att nuvarande nivåer höjs införs ytterligare en nivå. Regeringens innebär i huvudsak följande.

Prisbasbeloppet för 2008 är fastställt till 41 000 kr. På arbetsinkomster upp till 0,91 prisbasbelopp (ca 37 300 kr för inkomståret 2008) beräknas skattereduktionen för dem som vid beskattningsårets ingång inte fyllt 65 år på skillnaden mellan arbetsinkomsterna och grundavdraget. Detta underlag multiplicerat med skattesatsen för kommunal inkomstskatt ger skattereduktionen, vilket innebär att inkomstskatten helt bortfaller på arbetsinkomster upp till 0,91 prisbasbelopp. Det ska noteras att sjöinkomstavdraget inte längre ska beaktas på samma sätt som grundavdraget vid beräkning av skattereduktionen. Anledningen till detta förslag är att också sjömän, förutom de skattelättnader som lämnas genom sjöinkomstavdraget och den särskilda skattereduktionen för sjöinkomst, bör få del av den ytterligare skattelättnad som jobbskatteavdraget kan innebära. Eftersom sjöinkomstavdraget inte motsvarar någon betald skatt att reducera ska sjöinkomstavdraget dock minska arbetsinkomsternas storlek vid beräkningen av jobbskatteavdraget på samma sätt som t.ex. allmänna avdrag minskar arbetsinkomsten.

För arbetsinkomster som överstiger 0,91 men inte 2,72 prisbasbelopp (ca 111 520 kr för inkomståret 2008) är underlaget för skattereduktionen 0,91 prisbasbelopp, med tillägg för 20 % av den del av arbetsinkomsten som överstiger detta belopp, minskat med grundavdraget. Detta underlag multiplicerat med skattesatsen för kommunal inkomstskatt ger skattereduktionen för arbetsinkomsten.

För arbetsinkomster som överstiger 2,72 prisbasbelopp men inte 7 prisbasbelopp (ca 287 000 kr för inkomståret 2008) föreslår regeringen att det införs ett nytt skikt i jobbskatteavdraget. Underlaget för skattereduktionen ska i detta skikt motsvara 1,272 prisbasbelopp (ca 52 150 kr för inkomståret 2008) med tillägg för 3,30 % av den del av arbetsinkomsten som ligger mellan 2,72 och 7 prisbasbelopp. Om t.ex. en person som är under 65 år har en arbetsinkomst år 2008 på 240 000 kr faller inkomsten inom detta skikt. Grundavdraget för en inkomst på 240 000 kr är 20 400 kr. Om skattesatsen för kommunal inkomstskatt är 31,55 % blir jobbskatteavdraget 11 355 kr $[(1,272 \times 41\,000 + 0,033 \times (240\,000 - 2,72 \times 41\,000) - 20\,400) \times 0,3155]$.

För inkomster som överstiger 7 prisbasbelopp är underlaget 1,413 prisbasbelopp (ca 57 900 kr för inkomståret 2008) minskat med grundavdraget. Detta underlag multiplicerat med den tillämpliga kommunalskattesatsen ger skattereduktionens storlek. Vid en kommunal skattesats på 31,55 % blir högsta möjliga jobbskatteavdrag 14 460 kr.

Jobbskatteavdraget för dem som vid beskattningsårets ingång fyllt 65 år justeras upp på motsvarande sätt. Skattereduktionen kommer för arbetsinkomster i denna kategori att som mest kunna uppgå till 23 566 kr per år vid en kommunal skattesats om 31,55 %.

De höjda nivåerna motsvarar en skattelättnad med upp till 3 000 kr per år för dem som har genomsnittlig skattesats för kommunal inkomstskatt (31,55 % för 2007) och som vid beskattningsårets ingång inte har fyllt 65 år. För dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år och som har genomsnittlig skattesats för kommunal inkomstskatt motsvarar höjningen en skattelättnad med upp till 3 900 kr per år. I genomsnitt minskas skatten med ca 2 400 kr per år för dem som omfattas av jobbskatteavdraget.

I propositionen föreslås också vissa justeringar i definitionen av vad som ska anses vara arbetsinkomst och därmed ge rätt till jobbskatteavdrag.

Motionerna

I motionerna Sk20 av Lars Johansson m.fl. (s) och Sk19 av Claes-Göran Brandin och Gunilla Carlsson i Hisings Backa (s) yrkas att regeringens förslag om förstärkt skattereduktion för arbetsinkomster ska avslås (yrkande 1 i båda motionerna). Motionärerna anser att jobbskatteavdraget har en fördelningspolitiskt orättvis profil och ifrågasätter avdragets betydelse som incitament till ökat arbetskraftsdeltagande och att arbeta fler timmar. Motionärerna yrkar också ett tillkännagivande till regeringen som innebär att den utvidgning avseende jobbskatteavdrag på sjöinkomst som föreslås i propositionen även bör gälla sjöinkomster fr.o.m. den 1 januari 2007, dvs. från införandet av det befintliga jobbskatteavdraget (yrkande 2 i båda motionerna).

I motion Sk18 av Marie Engström m.fl. (v) yrkas avslag på propositionen (yrkande 1). Också dessa motionärer ifrågasätter förslagens fördelningspolitiska profil och att jobbskatteavdraget skulle påtagligt påverka människors vilja att arbeta och studera i Sverige. Motionärerna föreslår att riksdagen ska uttala sig till förmån för sänkt inkomstskatt för inkomsttagare som bara betalar kommunalskatt genom stegvis höjda grundavdrag och att grundavdraget ska börja avtrappas vid en inkomst på 360 000 kr per år för att helt upphöra vid den övre skiktgränsen för statlig inkomstskatt (yrkande 2).

I motion Sk21 av Helena Leander m.fl. (mp) yrkas att propositionen ska avslås utom vad avser utvidgning av jobbskatteavdraget till att omfatta sjömän och att vidga inkomstbegreppet (yrkande 1). Motionärerna ifrågasätter förslagens effekter på sysselsättningen och dess fördelningspolitiska profil. De föreslår ett tillkännagivande till regeringen om att det befintliga jobbskatteavdraget ska ändras så att underlaget för jobbskatteavdraget trappas ned med 10 % på inkomster över 5,9 prisbasbelopp. Det innebär att skattereduktionen ska börja trappas ned vid en inkomst om ca 23 000 kr per månad (yrkande 3). Enligt motionen bör utvidgningen av jobbskatteavdraget till sjöinkomster tillämpas redan fr.o.m. den 1 januari 2007, vilket innebär att sjöfartsstödet minskar i motsvarande mån (yrkande 2).

Utskottets ställningstagande

En av de allra viktigaste uppgifterna i den ekonomiska politiken är att arbeta fram åtgärder som kan bidra till att förstärka arbetsutbudet och en hög sysselsättningsnivå. Att göra det mer lönsamt att arbeta och bedriva aktiv näringsverksamhet är här en viktig del. Fler i arbete är en förutsättning för att säkra välfärden för en befolkning med allt fler äldre. Fler i arbete är av stor betydelse för att bl.a. sjukskrivna, arbetslösa och pensionärer ska kunna garanteras en god ekonomisk situation.

Utvidgningen av jobbskatteavdraget är, i likhet med det första steget, inriktat på att göra det mer lönsamt att gå från fulltidsfrånvaro till helt eller deltidsarbete men också att göra det mer lönsamt för dem som har ett arbete att utöka sin arbetstid. Det är viktigt att skattelättnaden gör det mer lönsamt för dem som har ett arbete att utöka sin arbetstid. I dessa grupper är det rimligt att anta att sänkta marginalskatter stimulerar till ett ökat arbetsutbud. Detta gäller inte minst många deltidsarbetande, en grupp dominerad av kvinnor.

Motionärerna gör gällande att jobbskatteavdraget har en fördelningspolitiskt felaktig profil. Jobbskatteavdraget är emellertid utformat så att det ger den största procentuella förändringen av nettoinkomsten och den största procentuella förändringen av skatten för låg- och medelinkomsttagare. Vid en genomsnittlig skattesats för kommunal inkomstskatt innebär jobbskatteavdraget, med beaktande av det andra steget, att nettoinkomsten kommer att öka med 8,3 % för den som har 100 000 kr i arbetsinkomst. Motsva-

rande siffra för den som har en arbetsinkomst på 500 000 kr blir 4,6 %. Skattesänkningen i dessa båda fall blir med det totala jobbskatteavdraget 29,1 % respektive 7,8 %. Utskottet kan mot denna bakgrund inte dela motionärernas uppfattning att jobbskatteavdraget skulle ha en felaktig fördelningspolitisk profil.

De alternativa förslag som har presenterats i ett par av motionerna bygger på att avtrappningsregler, förutom dem som redan finns för grundavdraget, byggs in i systemet. Dessa konstruktioner skulle innebära att systemet kompliceras och att ytterligare marginaleffekter byggs in i de intervall där avtrappning av avdragen ska ske.

Utskottet delar regeringens bedömning att sjöinkomstavdraget inte längre ska påverka själva skattereduktionens storlek utan i stället utgöra en minuspost vid beräkningen av arbetsinkomsterna. I likhet med regeringen anser utskottet att förslaget inte ska gälla retroaktivt fr.o.m. den 1 januari 2007. Utskottet vill framhålla att en retroaktiv utvidgning inte blir automatiskt finansierad genom att sjöfartsstödet minskar. Sjöfartsstödet motsvarar av arbetsgivarna inbetald preliminärskatt och arbetsgivaravgifter och krediteras löpande på arbetsgivarnas skattekonto enligt särskilda regler. Eftersom det inte torde vara realistiskt att retroaktivt kräva tillbaka redan utbetalt sjöfartsstöd skulle kopplingen mellan stödet och inbetalda skatter och avgifter brytas. Belastningen på statsbudgeten skulle också för det berörda året bli sammanlagt dubbelt så stor som det belopp som i dag betalas ut via skattekontosystemet. Utskottet avstyrker motionärernas förslag.

Med hänvisning till det anförda tillstyrker utskottet propositionen med de justeringar som framgår av förslaget till riksdagsbeslut och avstyrker motionerna.

Reservationer

1. Ett förstärkt jobbskatteavdrag (s)

av Lars Johansson (s), Laila Bjurling (s), Raimo Pärssinen (s), Christin Hagberg (s), Fredrik Olovsson (s) och Britta Rådström (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

Riksdagen i fråga om regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

dels avslår lagförslaget såvitt avser 65 kap. 9 a § andra stycket och 9 b–9 c §§,

dels antar lagförslaget i övrigt och beslutar att i 65 kap. 9 b–9 c §§ uttrycket ”summan av grundavdraget och sjöinkomstavdraget” ska bytas mot ”grundavdraget”

samt tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om retroaktiv tillämpning av jobbskatteavdraget på sjöinkomster.

Därmed bifaller riksdagen motionerna 2007/08:Sk19 yrkandena 1 och 2, 2007/08:Sk20 yrkandena 1 och 2 samt 2007/08:Sk21 yrkande 2, bifaller delvis proposition 2007/08:22 och avslår motionerna 2007/08:Sk18 yrkandena 1 och 2 samt 2007/08:Sk21 yrkandena 1 och 3.

Ställningstagande

Skattesystemet ska vara effektivt utformat samtidigt som det främjar rättvisa. Genom generellt inriktade åtgärder undviks snedvridningar av ekonomin och avgränsningsproblem. Utgångspunkten är att skapa så enkla, neutrala och likformiga skatteregler som möjligt. Det säkrar den långsiktiga finansieringen av vår gemensamma välfärd.

Riksdagens utredningstjänst har studerat konsekvenserna av den borgerliga regeringens politik. Effekterna är slående. De tre rikaste tiondelarna av befolkningen får nästan 70 % av alla inkomstförstärkningar, medan de fyra tiondelarna med lägst inkomster får försämrade eller oförändrade villkor. Vi vill ha ett rättvist skattesystem utan skilda skattetabeller beroende på vilka typer av inkomster och ersättningar vederbörande har.

Regeringens förvärsavdrag, som infördes vid årsskiftet, syftar till att öka skillnaderna mellan dem som arbetar och dem som inte arbetar. Effekten av förvärsavdraget är att den som blir sjuk, arbetslös, frånvarande på grund av arbetsskada eller går i pension inte bara får lägre inkomst utan dessutom får höjd skatt. Det ökar orättvisorna i samhället och drabbar alla som står utanför arbetsmarknaden, inte minst pensionärerna.

Vi motsätter oss att förvärvsavdraget fortsätter att byggas ut. Liksom i det första steget är fördelningsprofilen orättvis. Huvuddelen av jobbskatteavdraget tillfaller den halva av befolkningen som har högst inkomster, och över hälften av jobbskatteavdraget tillfaller den tredjedel av befolkningen som har högst inkomster. Dessutom går förvärvsavdraget emot utjämning av inkomster över livscykeln. Det som blir kvar av inkomsten efter skatt ökar under de år man arbetar, samtidigt som det som blir kvar av pensionen efter skatt är oförändrat. Skillnaden i levnadsstandard mellan åren då man är yrkesaktiv och då man blivit pensionär växer i stället för att utjämnas. Vi yrkar avslag på regeringens förslag om förstärkt skattereduktion för arbetsinkomster. Skatteavdraget är ekonomiskt oansvarigt, fördelningspolitiskt orättvist och omodernt.

Propositionen avser att lösa regeringens slarv i fråga om sjömän som gjordes i samband med budgetpropositionen för 2007. Sjömän ska genom den aktuella propositionen också få ett förvärvsavdrag fr.o.m. den 1 januari 2008. Sjömän får dock genom den aktuella propositionen ingen retroaktiv ersättning för vad de förlorar under 2007. Vi yrkar att regeringen återkommer med ett förslag som innebär att de ändrade reglerna för behandlingen av sjöinkomstavdrag tillämpas redan fr.o.m. den 1 januari 2007.

2. Ett förstärkt jobbskatteavdrag (v)

av Marie Engström (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) och tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om successivt höjda grundavdrag åren 2008–2010. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:Sk18 yrkandena 1 och 2 samt avslår proposition 2007/08:22 och motionerna 2007/08:Sk19 yrkandena 1 och 2, 2007/08:Sk20 yrkandena 1 och 2 samt 2007/08:Sk21 yrkandena 1–3.

Ställningstagande

Vänsterpartiet motsatte sig regeringens förslag om att införa ett jobbskatteavdrag, och vi avvisar i konsekvens härmed nu även regeringens förslag om en utbyggnad av jobbskatteavdraget. Jobbskatteavdraget medför att inkomstklyftorna ökar och att den ojämlika fördelningen av ekonomiska resurser mellan kvinnor och män också ökar. Det är en kraftig överdrift att säga att nivån på skatteuttaget påtagligt skulle påverka människors vilja att studera och arbeta i Sverige. Det är inte bara skatter utan också lönenivåer som har betydelse. Många människor värdesätter också att vid sidan av en anställning ha tillgång till väl utbyggda trygghetssystem.

De gränsdragningar som regeringen har gjort för att sålla bort t.ex. sjuka och pensionärer från skattefördelarna har visat sig vålla andra problem. Regeringen försöker nu lappa och laga på definitionen av vad som ska anses vara arbetsinkomster. Till exempel försöker regeringen att rätta sitt tidigare misstag i fråga om sjömännens arbetsinkomster, men vill här inte ta steget fullt ut och se till att sjömännen får del av jobbskatteavdraget från samma tidpunkt som alla andra med arbetsinkomster. Enligt min mening ska riksdagen inte lagstifta på ett sätt som leder till svåra gränsdragningsproblem och orättvisor. Vi i Vänsterpartiet kan därför inte stödja regeringens jobbskatteavdrag. Jag yrkar därför i enlighet med Vänsterpartiets motion att regeringens förslag om ett utbyggt jobbskatteavdraget ska avslås av riksdagen.

Den absolut största delen av inkomsttagarna betalar enbart kommunalskatt på sina inkomster. Vänsterpartiet anser att det finns möjlighet att öka inkomsterna från statlig inkomstskatt genom att begränsa möjligheten att göra grundavdrag vid högre inkomster. Vi föreslår därför i vår budgetmotion 2007/08:Fi276 att grundavdraget vid statlig beskattning avtrappas linjärt med start vid en taxerad förvärvsinkomst på 360 000 kr/år för att helt upphöra vid den övre skiktgränsen för statlig inkomstskatt. Detta är en viktig fördelningspolitisk åtgärd men innebär inga skatteinkomster av avgörande betydelse.

Vidare har vi (vilket är en del av Vänsterpartiets skatteväxlingsförslag, se motion 2007/08:Fi269) föreslagit sänkt inkomstskatt för inkomsttagare som bara betalar kommunalskatt. Sänkningen genomförs genom stegvis höjda grundavdrag upp till en höjning om 3 700 kr år 2010.

En utbyggnad av grundavdraget i enlighet med Vänsterpartiets förslag återställer också den likformighet vid beskattning av förvärvsinkomster som gällde före jobbskatteavdragets införande, dvs. att t.ex. inkomst av arbete, egen näringsverksamhet, sjukpenning och pensioner behandlas lika.

Jag föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad som här anförts om ändringar i grundavdraget.

3. Ett förstärkt jobbskatteavdrag (mp)

av Helena Leander (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) med de ändringarna

dels att de av regeringen föreslagna ändringarna i 65 kap. 9 b–9 c §§ utgår ur lagförslaget,

dels att i 65 kap. 9 b–9 c §§ uttrycket ”summan av grundavdraget och sjöinkomstavdraget” byts ut mot ”grundavdraget”

samt tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om retroaktiv tillämpning av jobbskatteavdraget på sjöinkomster.

Därmed bifaller riksdagen motionerna 2007/08:Sk19 yrkande 2, 2007/08:Sk20 yrkande 2 och 2007/08:Sk21 yrkandena 1–3, bifaller delvis proposition 2007/08:22 och avslår motionerna 2007/08:Sk18 yrkandena 1 och 2, 2007/08:Sk19 yrkande 1 och 2007/08:Sk20 yrkande 1.

Ställningstagande

Miljöpartiet har ifrågasatt jobbskatteavdragets effekter på sysselsättningen, särskilt som de största skattreduktionerna går till dem med högst inkomster och som redan nu tjänar betydligt mer på att arbeta än på att inte göra det. Samtidigt är vi kritiska till de fördelningsmässiga resultaten av skattereduktionen. I kronor räknat vinner höginkomsttagaren på låginkomsttagarens bekostnad, både i det första och det andra steget av jobbskatteavdraget.

Miljöpartiet säger nej till andra steget i jobbskatteavdraget, men vi vill inte ta ifrån människor med låga inkomster den skattesänkning som redan har genomförts. Vi föreslår därför ett avtrappat underlag för skattereduktionen i det första steget. Det reformerade jobbskatteavdrag som Miljöpartiet vill se genomfört innebär att underlaget för jobbskatteavdraget trappas ned med 10 % på inkomster över 5,9 prisbasbelopp. Förslaget innebär att skattereduktionen trappas av fr.o.m. inkomster på ca 23 000 kr per månad, och medför alltså ingen skattehöjning för personer med inkomster på 23 000 kr per månad eller lägre. Resultatet är en bättre fördelningsprofil och utrymme för satsningar på dem som har det sämst ställt.

Jag tillstyrker regeringens förslag om att jobbskatteavdraget även ska omfatta sjöfolk och instämmer i Miljöpartiets förslag att förändringen ska gälla för inkomster även under 2007, dvs. att sjömän ska få del av jobbskatteavdraget fr.o.m. samma tidpunkt som andra med arbetsinkomster. Det bör ankomma på regeringen att återkomma till riksdagen med ett förslag av denna innebörd.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2007/08:22 Ett förstärkt jobbskatteavdrag:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).

Följdmotionerna

2007/08:Sk18 av Marie Engström m.fl. (v):

1. Riksdagen avslår regeringens proposition 2007/08:22 Ett förstärkt jobbskatteavdrag.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förändringar i grundavdraget.

2007/08:Sk19 av Claes-Göran Brandin och Gunilla Carlsson i Hisings Backa (båda s):

1. Riksdagen avslår regeringens förslag om förstärkt skattereduktion för arbetsinkomster.
2. Riksdagen begär att regeringen återkommer med ett förslag som innebär att de ändrade reglerna för behandlingen av sjöinkomstavdrag tillämpas redan fr.o.m. den 1 januari 2007.

2007/08:Sk20 av Lars Johansson m.fl. (s):

1. Riksdagen avslår regeringens förslag om förstärkt skattereduktion för arbetsinkomster.
2. Riksdagen begär att regeringen återkommer med ett förslag som innebär att de ändrade reglerna för behandlingen av sjöinkomstavdrag tillämpas redan fr.o.m. den 1 januari 2007.

2007/08:Sk21 av Helena Leander m.fl. (mp):

1. Riksdagen avslår proposition 2007/08:22 utom i den del som rör utvidgning av jobbskatteavdraget till att omfatta sjömän och att vidga inkomstbegreppet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att sjömän ska omfattas av steg 1 i jobbskatteavdraget redan fr.o.m. den 1 januari 2007.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att reformera jobbskatteavdraget.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i
inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 65 kap. 9 a–9 c §§ inkomstskattelagen (1999:1229) ska ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***65 kap.****9 a §¹**

Fysiska personer som varit obegränsat skattskyldiga under hela beskattningsåret, har rätt till skattereduktion enligt 9 b eller 9 c § för arbetsinkomster. Sådan rätt har också de som är begränsat skattskyldiga enligt 3 kap. 18 § första stycket 1 eller 2, om deras överskott av förvärvsinkomster i Sverige och i andra länder, uteslutande eller så gott som uteslutande, utgörs av överskott av förvärvsinkomster i Sverige.

Med arbetsinkomster avses i detta kapitel *sådan inkomst av anställning eller inkomst av annat förvärvsarbete* som anges i 2 kap. 3 och 4 §§, 5 § 11 och 16, 6 § första stycket 1, 3 och 5 samt 7, 8 och 10 §§ lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension med undantag för *sådan inkomst* som avses i 2 kap. 14 § samma lag.

Vid beräkningen av skattereduktionen skall arbetsinkomsterna *minskas med*

- *kostnader som dragits av i inkomstslaget tjänst, och*
- *sjukpenning hänförlig till inkomst av annat förvärvsarbete.*

Arbetsinkomsterna skall *också* minskas med allmänna avdrag enligt 62 kap. och avrundas nedåt till helt hundratal kronor.

Med arbetsinkomster avses i detta kapitel *sådana inkomster* som anges i 2 kap. 3 och 4 §§, 5 § 11, 15 och 16, 6 § första stycket 1, 2, 3 och 5 samt 7, 8 och 10 §§ lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension med undantag för *sådana inkomster* som avses i 2 kap. 14–16 §§ samma lag. *Som arbetsinkomst avses även inkomst från självständig näringsverksamhet som bedrivs utomlands, om den skattskyldige i inte oväsentlig omfattning har arbetat i verksamheten.*

Vid beräkningen av skattereduktionen skall arbetsinkomsterna *utgöras av*

- *överskott i inkomstslaget tjänst, och*
- *överskott i inkomstslaget näringsverksamhet minskat med sjukpenning eller annan ersättning som anges i 15 kap. 8 §.*

Arbetsinkomsterna skall minskas med allmänna avdrag enligt 62 kap. *och sjöinkomst*avdrag enligt 64 kap. samt avrundas nedåt till helt hundratal kronor.

¹ Senaste lydelse 2006:1344.

*Nuvarande lydelse*9 b §²

För dem som vid beskattningsårets ingång inte fyllt 65 år uppgår skattereduktionen för summan av arbetsinkomster beräknade enligt 9 a § till följande belopp.

ArbetsinkomstSkattereduktion

överstiger inte 0,79 prisbasbelopp

skillnaden mellan arbetsinkomsterna och *summan av grundavdraget och sjöinkomstavdraget*, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt

överstiger 0,79 men inte 2,72 prisbasbelopp

skillnaden mellan summan av 0,79 prisbasbelopp och 20 procent av arbetsinkomsterna mellan 0,79 och 2,72 prisbasbelopp och *summan av grundavdraget och sjöinkomstavdraget*, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt

överstiger 2,72 prisbasbelopp

skillnaden mellan 1,176 prisbasbelopp och *summan av grundavdraget och sjöinkomstavdraget*, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt

Föreslagen lydelse

9 b §

För dem som vid beskattningsårets ingång inte fyllt 65 år uppgår skattereduktionen för summan av arbetsinkomster beräknade enligt 9 a § till följande belopp.

Arbetsinkomst som beskattas i SverigeSkattereduktion

överstiger inte 0,91 prisbasbelopp

skillnaden mellan arbetsinkomsterna och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt

överstiger 0,91 men inte 2,72 prisbasbelopp

skillnaden mellan å ena sidan summan av 0,91 prisbasbelopp

² Senaste lydelse 2006:1344.

och 20 procent av arbetsinkomsterna mellan 0,91 och 2,72 prisbasbelopp och å andra sidan grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt

överstiger 2,72 men inte 7,00 prisbasbelopp

skillnaden mellan å ena sidan summan av 1,272 prisbasbelopp och 3,30 procent av arbetsinkomsterna mellan 2,72 och 7,00 prisbasbelopp och å andra sidan grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt

överstiger 7,00 prisbasbelopp

skillnaden mellan 1,413 prisbasbelopp och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt

Nuvarande lydelse

9 c §³

För dem som vid beskattningsårets ingång fyllt 65 år uppgår skattereduktionen för summan av arbetsinkomster beräknade enligt 9 a § till följande belopp.

Arbetsinkomst

Skattereduktion

överstiger inte 1,59 prisbasbelopp

skillnaden mellan arbetsinkomsterna och summan av grundavdraget och *sjöinkomst*avdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt

överstiger 1,59 men inte 2,72 prisbasbelopp

skillnaden mellan summan av 1,59 prisbasbelopp och 20 procent av arbetsinkomsterna mellan 1,59 och 2,72 prisbasbelopp och summan av grundavdraget och *sjöinkomst*avdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt

överstiger 2,72 prisbasbelopp

skillnaden mellan 1,816 prisbasbelopp och summan av grundavdraget och *sjöinkomst*avdraget,

³ Senaste lydelse 2006:1344.

multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt

Föreslagen lydelse

9 c §

För dem som vid beskattningsårets ingång fyllt 65 år uppgår skattereduktionen för summan av arbetsinkomster beräknade enligt 9 a § till följande belopp.

Arbetsinkomst som beskattas i Sverige Skattereduktion

överstiger inte 1,79 prisbasbelopp	skillnaden mellan arbetsinkomsterna och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 1,79 men inte 2,72 prisbasbelopp	skillnaden mellan å ena sidan summan av 1,79 prisbasbelopp och 20 procent av arbetsinkomsterna mellan 1,79 och 2,72 prisbasbelopp och å andra sidan grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 2,72 men inte 7,00 prisbasbelopp	skillnaden mellan å ena sidan summan av 1,976 prisbasbelopp och 3,30 procent av arbetsinkomsterna mellan 2,72 och 7,00 prisbasbelopp och å andra sidan grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 7,00 prisbasbelopp	skillnaden mellan 2,117 prisbasbelopp och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008 och tillämpas första gången vid 2009 års taxering.